

Συναξάρι τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος Ἰωάννου, τοῦ λεγομένου Νάννου,

+ 29 Μαΐου.

Ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Ἰωάννης ἢ Νάννος συνεπαρμένος ἀπό τή μελέτη τῶν Βίων τῶν Ἁγίων καί Μαρτύρων καί κυριευμένος ἀπό ἐνθουσιασμό, πού ἐνισχυόταν ἀπό τό νεαρό τῆς λικίας του, ἠθέλησε νά εισέλθει καί αὐτός στό χορό τῶν Μαρτύρων. Ὁ μόνος τρόπος γιά τήν πραγματοποίηση τῆς ἐπιθυμίας του ἦταν νά ἀρνηθεῖ τήν πίστη του καί κατόπιν νά ἀποπλύνει τήν ἄρνησή του μέ τό αἷμα του, καθιστώντας μ' αὐτό τόν ἰδιότυπο τρόπο τόν ἑαυτό του ἐξ ἀρνησιχρίστων Νεομάρτυρα.

Ὁ πατέρας του, πού ὀνομαζόταν καί αὐτός Ἰωάννης, καταγόταν ἀπό τό Γυναικόκαστρο, χωριό πού εὑρίσκεται στήν κοιλάδα τοῦ Ἄξιου, ἐνῶ μητέρα του Θωμαΐδα ἀπό τό χωριό Κολόβι, πού εὑρίσκεται κοντά στόν Πολύγυρο τῆς Χαλκιδικῆς. Καί οἱ δύο ὁμως ἐζοῦσαν στή Θεσσαλονίκη, ὅπου ἐνυμφεύθησαν καί ἔφεραν στόν κόσμον τά δύο τους παιδιά, τόν Θεόδωρο καί τόν Ἰωάννη, πού ἔλαβε αὐτό τό ὄνομα, διότι ἐγεννήθηκε τήν

παραμονή τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεθλίου τοῦ Τιμίου Προδρόμου· γιά νά διακρίνεται ὁμως ἀπό τόν πατέρα του τόν ἐφώναζαν Νάννο.

Ὁ πατέρας τοῦ Νάννου λοιπόν ἦταν ὑποδηματοποιός. Πρὸς ἐξοικονόμηση τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων ἔφυγε ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴ Σμύρνη. Ὄταν ἀργότερα οἱ δύο υἱοὶ του ἐμεγάλωσαν, τοὺς ἐπῆρε κοντά του καὶ τοὺς ἔμαθε τὴν τέχνη του.

Στὴ Σμύρνη ὁ νεαρός καὶ εὐσεβὴς Ἰωάννης ἐπερνοῦσε τίς μέρες του ἐργαζόμενος, ἐνῶ τόν ἐλεύθερο χρόνο του τόν ἀφιέρωνε, μέ τὴ βοήθεια τοῦ ἀδελφοῦ του, γιατί ὁ ἴδιος ἦταν ἀγράμματος, στὴ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ Βίων Ἁγίων καὶ Μαρτύρων, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀνάψει μέσα στὴν καρδιά του ὁ πόθος τοῦ μαρτυρίου. Παρακινούμενος ἀπ' αὐτὴ του τὴν ἐπιθυμία προσποιήθηκε ὅτι θέλει νά προσέλθει στό Μωαμεθανισμό, ἔχοντας ὡς ἀπώτερο σκοπὸ τὸ μαρτύριο. Ἔτσι, ἐντελῶς ξαφνικά, στίς 3 Μαΐου τοῦ 1802, χωρὶς νά φανερώσει τίποτε σέ κανέναν καὶ ἐνῶ εἶχε σταλεῖ ἀπὸ τόν πατέρα του σέ κάποια δουλειά, ἐπῆγε καὶ ἐπαρουσιάσθηκε ἐνώπιον τῶν Τούρκων καὶ ἐδήλωσε ὅτι θέλει νά προσχωρήσει στὴ θρησκεία τους. Ὁ πατέρας του, ἀνησυχώντας γιὰ τὴν ἀργοπορία τοῦ υἱοῦ του καὶ φοβούμενος μήπως τοῦ συνέβη κάποιο κακό, ἄρχισε νά τόν ἀναζητᾷ μαζί μέ μερικούς συγγενεῖς του, ὅποτε καὶ ἐπληροφορήθηκαν τὴν ἐξωμοσία του. Ἔσπευσαν τότε ὅλοι μαζί νά τόν εὔρουν, γιά νά πληροφορηθοῦν τὸ λόγο πού τόν ὀδήγησε σ' αὐτὴ τὴν πράξη καὶ νά προσπαθήσουν νά τόν μεταπείσουν.

Δυστυχῶς ὁμως μάταια ἐκοπίασαν, διότι οὔτε κἄν μπόρεσαν νά τόν πλησιάσουν, ἀφοῦ οἱ Τούρκοι πού τόν περιτριγύριζαν, μόλις τοὺς εἶδαν, τοὺς ἀπομάκρυναν βίαια ἀπὸ κοντά του. Ὁ Ἰωάννης, τοῦ ὁποῦ σκέψη ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἦταν προσηλωμένη στό μαρτύριο, θεωρώντας τὴν ἄρνηση ὡς τὸ μόνο μέσο γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ του, προσπάθησε ἐπανειλημμένα νά γνωστοποιήσει τὴν πρόθεσή του στοὺς συγγενεῖς του, χωρὶς ὁμως νά τὸ καταφέρει, ἀφοῦ αὐτοὶ τόν ἀπέφευγαν πλέον ὡς ἀρνησίθρησκο. Ὄταν τέλος, μετὰ ἀπὸ πολλές προσπάθειες, ὁ πατέρας του ἐπληροφορήθηκε κάποιες δηλώσεις του καὶ κατάλαβε ὅτι ἐσκόπευε νά μαρτυρήσει, τοῦ ἔστειλε μήνυμα πὼς δύναμη τοῦ Σταυροῦ ἀρκεῖ γιά νά τόν ἐνδυναμώσει στό ἔργο του.

Ἦστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ περιστατικό, στίς 25 Μαΐου καὶ μέρα Κυριακή, ἐνδύθηκε μέ χριστιανικά ἐνδύματα, ἐφόρεσε στό κεφάλι του τὸ τούρκικο κάλυμμα καὶ ἐπαρουσιάσθηκε καὶ πάλι στό κριτήριο τῶν Τούρκων, γιά νά ὁμολογήσει πλέον αὐτὴ τὴ φορά τὴ Χριστιανικὴ του ιδιότητα καὶ ὅτι τὸ ὄνομά του εἶναι Ἰωάννης καὶ ὄχι Μεχμέτ. Οἱ Τούρκοι ἔμειναν ἐκπληκτοὶ ἀπὸ τίς δηλώσεις του καὶ προσπάθησαν νά τόν μεταπείσουν. Τοῦ

ἐπαρουσίασαν μάλιστα γιά νά τόν δελεάσουν μία πολύτιμη στολή καί πολλά χρήματα, πού θά γίνονταν ἰδικά του, ἐάν ὁμολογοῦσε τόν Μωάμεθ ὡς Θεό. Ἐφθασαν δέ στό σημεῖο νά τοῦ προτείνουν νά δηλώσει ἐνώπιόν τους πώς παραμένει Τοῦρκος καί κατοπιν ἦταν ἐλεύθερος νά φύγει καί νά πάει ὅπου θέλει πιστεύοντας ὅ,τιδήποτε ἤθελε. Γι' αὐτούς ἀρκοῦσε μόνο νά ἐξέλθει ἀπό τό δικαστήριο ὡς Μεχμέτης καί ὄχι ὡς Ἰωάννης. Παρ' ὅλες ὅμως τίς ἐλκυστικές προτάσεις πού τοῦ ἔκαναν, δέν κατάφεραν νά κλονίσουν τό γενναῖο του φρόνημα καί νά τόν παρασύρουν στή γνώμη τους.

Κάποιος Τοῦρκος ἀγάς, βλέποντας τήν ἐπιμονή τοῦ Ἰωάννου, πρότεινε κάποια λύση, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ὁ Ἰωάννης θά παρέμενε Τοῦρκος εἴτε τό ἤθελε, εἴτε ὄχι· πρότεινε λοιπόν νά τόν στείλουν στό Ἀλγέρι μ' ἕνα πλοῖο, τό πλήρωμα τοῦ ὁποίου ἀπετελεῖτο μόνο ἀπό Τούρκους. Ὁ Ἰωάννης, ἀκούγοντας αὐτή τήν ἐκδοχή καί φοβούμενος μήπως ματαιωθεῖ κατ' αὐτό τόν τρόπο τό μαρτύριο πού τόσο ἐπιθυμοῦσε, προφασίσθηκε ὅτι ἐπιθυμεῖ νά τοῦ δοθοῦν δύο μέρες διορία, γιά νά σκεφθεῖ τίς προτάσεις τους. Οἱ Τοῦρκοι, πιστεύοντας πώς τελικά θά ὑποχωροῦσε ὁ Ἰωάννης, τοῦ παρεχώρησαν τή διορία πού τούς ἐζήτησε γιά νά ἀποφασίσει, χωρίς ὅμως νά σκεφθοῦν ὅτι ἔτσι θά ἔχαναν καί τήν εὐκαιρία νά τόν στείλουν μέ τό πλοῖο στό Ἀλγέρι.

Μετά τό τέλος τῆς δεύτερης μέρας τόν ἐκάλεσαν νά παρουσιασθεῖ στή συνέλευσή τους, γιά νά δώσει τήν τελική ἀπάντηση. Ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος εἶχε βεβαιωθεῖ ἐνωρίτερα γιά τήν ἀναχώρηση τοῦ πλοίου, ἐδήλωσε πώς ὄχι μόνο δέν εἶχε μετανιώσει, ἀλλά ἐπιθυμοῦσε τώρα ἀκόμη περισσότερο τό μαρτύριο. Μή ἔχοντας πλέον ἄλλη ἐκλογή οἱ Τοῦρκοι, ἀποφάσισαν νά τόν θανατώσουν. Πρῖν ὅμως ἀπό αὐτό ἠθέλησαν νά ἐπιχειρήσουν ἄλλη μία φορά νά τόν μεταπείσουν. Γι' αὐτό ἐκάλεσαν τόν πατέρα του, ὁ ὁποῖος, ἐπειδή ἐφοβόταν, ἀρνήθηκε νά παρουσιασθεῖ, λέγοντας πώς δέν εἶχε πλέον καμία σχέση μαζί του.

Ἔτσι, στίς 29 Μαΐου τοῦ 1802 καί μέρα Πέμπτη, ὁ Ἰωάννης ὀδηγήθηκε στό Σοάν Παζάρι, τόπο τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων. Πλήθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθεῖ, γιά νά παρακολουθήσει τό μαρτύριό του, ὄχι μόνο Χριστιανοί ἀλλά καί πολλοί Τοῦρκοι, Φράγκοι καί Ἀρμένιοι, πού ἔμειναν ἐκπληκτοί ἀπό τή γενναϊότητα καί τό θάρρος τοῦ Μάρτυρος.

Μετά τόν ἀποκεφαλισμό του πολλοί Χριστιανοί προσπάθησαν νά ἐξαγοράσουν κάτι ἰδικό του, γιά νά τό ἔχουν ὡς φυλακτό. Κατ' αὐτό τόν τρόπο οἱ Τοῦρκοι συγκέντρωσαν πάνω ἀπό 3.000 γρόσια· ἐφθασαν μάλιστα στό σημεῖο νά θέλουν νά ἀκρωτηριάσουν τόν Μάρτυρα, γιά νά κερδίσουν περισσότερα. Τότε κάποιος εὐλαβῆς Χριστιανός ἀπό τή Μόσχα, ὀνομα-

ζόμενος Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος, γιά νά ἀποφευχθεῖ κατατεμάχιση τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ Νεομάρτυρος, ἐπεχείρησε νά τό ἐξαγοράσει, πράγμα πού κατόρθωσε δωροδοκώντας τόν κριτή, πού ἦταν φίλος του, καί τόν ἔπαρχο, καί ἔτσι τοῦ ἐπέτρεψαν νά παραλάβει τό ἱερό λείψανο καί νά τό ἐνταφιάσει.